

Перший десант Великої Вітчизняної

І досі початковий та найбільш драматичний період Великої Вітчизняної залишається малодослідженим і практично невідомим широкому загалу. Лише останніми роками завдяки наполегливій праці істориків та ентузіастів-пошуковців нам відкривається правда про криваве літо 1941-го. Проте навіть далеко не всі, хто предметно цікавиться воєнною історією, знають про тодішні відчайдушні спроби військового керівництва СРСР стабілізувати ситуацію на фронті за рахунок десантних операцій.

6
стор.

ПРИКОРДОННИК УКРАЇНИ

Зайвий рентген не прошмигне

Наприкінці квітня на державному кордоні України співробітники Держприкордонслужби виявили кількох осіб, які везли (несли) радіоактивні матеріали. Такі випадки зафіксовані у Львівській, Луганській, Волинській областях і Криму. Прикордонники у взаємодії з митниками та співробітниками екобезпеки демонстрували високу майстерність протидії радіоактивній контрабанді...

На захист від спільних загроз

4
стор.

Державна прикордонна служба України в черговий раз отримала суттєву допомогу від своїх зарубіжних партнерів. У Києві на території Окремої комендатури охорони та забезпечення відбулося урочисте вручення сучасної техніки та обладнання на суму майже 135 мільйонів гривень, які з листопада 2011 року надходили від різних структур Сполучених Штатів Америки та Євросоюзу для охорони українського кордону.

Привітання Голови Державної прикордонної служби України з нагоди Дня Перемоги

Від імені Колегії Державної прикордонної служби України та себе особисто щиро і сердечно вітаю Вас із Днем Перемоги!

Більш ніж шість десятиліть віддаляють нас від тих днів, коли відлунали останні залпи найбільшої та найстрашнішої в історії людства війни.

Цей день назавжди залишиться у наших серцях символом героїчного минулого, перемоги добра над злом, величі духу і братства народів-переможців.

Особливо відома ціна цієї війни воїнам-прикордонникам, які першими зустріли фашистську навалу. Їхня самопожертва, мужність і стійкість увіковічені у бойовому літописі Великої Вітчизняної та серцях вдячних нащадків.

Обов'язок нинішніх поколінь прикордонників – бути гідними продовжувачами справи переможців, які захистили кордон Вітчизни і зберегли її прекрасною та квітучою.

Сердечно вітаю всіх, а особливо ветеранів війни, зі святом Перемоги. Міцного всім здоров'я, довголіття, благополуччя і добра, квітучих весен під мирним небом, наснаги та успіхів у нелегкій службі на благо України!

Голова Державної
прикордонної служби України
генерал армії України
М.М. ЛИТВИН

ЗА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ

Державний кордон України перетнуло
1,4 млн. осіб > **331** тис. транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону
93 особи > з них **23** незаконні мігранти

Вилучено
24 од. зброї > **95** од. боєприпасів > **3** кг нарк. речовин

Затримано
на **2,7** млн. грн. контрабандних товарів

НОВИНИ

■ Контроль доквілля з космосу

Міністерство екології та природних ресурсів України створило автоматизовану систему, що дозволяє застосувати можливості дистанційного зондування землі та сучасних методів оброблення й аналізу даних. Космічний моніторинг допоможе виявляти зміни, які відбуваються у доквіллі в результаті антропогенного та природного впливу. Дана система дозволяє контролювати діяльність суб'єктів господарювання в рекреаційних зонах (наприклад, забудова або намів земельних ділянок на водоймах). Нинішнього року Мінприроди планує запровадити контроль із космосу за станом водойм, видобутком копалин, ерозійними процесами тощо. При цьому дані космічного моніторингу знаходяться у відкритому доступі в Інтернеті.

■ Дешева іпотека стартує

З 15 травня Ощадбанк почне приймати від громадян документи, необхідні для участі в програмі «Доступне житло», за якою населенню будуть видаватися кредити на покупку житла під 3% річних у гривні терміном на 10-15 років. Причому середньомісячний дохід позичальника та членів його сім'ї не повинен перевищувати п'ятикратного розміру середньомісячної зарплати в конкретному регіоні. Людина буде укладати договір з банком, банк — із забудовником. При цьому банк, який укладає договір із забудовником, сам контролюватиме терміни завершення будівництва.

www.kmu.gov.ua

■ «Хаб-центри» скоротять час у дорозі

Із введенням розкладу руху потягів на 2012-2013 роки «Укрзалізниця» запровадить у великих містах та на вузлових станціях пункти пересадки пасажирів («хаб-центри»). Таким чином пасажир з регіональних, приміських потягів і автомобільного транспорту зможуть пересідати на міжрегіональні та регіональні експреси, нічні, швидкі та пасажирські потяги. Аналогічні системи широко використовуються в європейській практиці, є ефективними для залізничників, дають право вибору пасажиру та створюють можливості для розвитку інших альтернативних видів транспорту. Основними «хаб-центрами» слугуватимуть центральні вокзали усіх великих міст України: Києва, Львова, Харкова, Донецька, Дніпропетровська, Луганська, Сімферополя, Одеси, Івано-Франківська, Хмельницька та інших міст.

www.uz.gov.ua

ЗНАМЕННА ДАТА

Не забудемо подвигу визволителів!

9 травня в Україні пройшли широкомасштабні урочистості з нагоди Дня Перемоги у Великій Вітчизняній війні. У заходах взяли участь як перші особи держави, так і звичайні громадяни. Усі вони висловлювали щирі слова вдячності сивочолим ветеранам, які захистили нашу землю від загарбників.

За інформацією офіційних видань, фото з сайту www.kmv.gov.ua

Передусім варто зазначити, що славний День Перемоги в одній із найжорстокіших війн світу Україна відзначила на належному рівні. На головній площі країни пройшла святкова хода. Ветеранів ВВВ вітали квітами та незмінною пісню «День Перемоги».

Спочатку Хрещатиком проїхав бронетранспортер з копією прапора Перемоги на борту. За ним карбували крок воїни почесної варти Міноборони з Державним прапором, прапорами міста-героя Києва, Збройних Сил України і родів військ ЗСУ.

В офіційній святковій колоні Хрещатиком пройшло керівництво країни, активісти громадських організацій ветеранів війни, рота барабанщиків Київського ліцею ім. Івана Богуня та барабанщиці Державної податкової служби, прапороносна група Почесної варти Міноборони зі штандартами чотирьох Українських і Партизансько-фронтов.

«Саме Перемога дала українському народу шанс на життя та відродження, принесла тривалий і міцний мир на нашу землю. Україн-

ські міста і села постали з попелу. Батьки повірили у краще майбутнє і дали життя наступним поколінням. Саме ця віра й стала головним змістом Перемоги. В ній ми виховуємо наших дітей і онуків. Впевнений, що нові покоління також знатимуть і пам'ятатимуть основні уроки тих страшних часів, причини та наслідки війни» — з такими словами звернувся Глава Держави Віктор ЯНУКОВИЧ до всіх присутніх ветеранів і громадян, які прийшли вшанувати пам'ять знаменної події.

Понад 700 тисяч киян та гостей міста-героя Києва долучилися до загальнодержавних та загальноміських заходів, приурочених 67-й річниці перемоги у Великій Вітчизняній війні. Цього дня в столиці відбулися мітинги-реквієми, церемонії покладання квітів, концерти та народні гуляння. Найбільш велелюдним став військово-історичний парад «Незабутнє», який пройшов у Меморіальному комплексі «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941-1945 років». Тут відбулися показові виступи силовиків та військової техніки, а також запалення Вогню Слави. Згодом святкування продовжилося вечірнім концертом на Майдані Незалежності за участю зірок української естради.

Святкові урочисті заходи з нагоди Дня Перемоги пройшли у всіх регіонах України. Кожне місто відзначило цей пам'ятний для всіх день концертами, парадом та привітаннями своїх очільників. Кількість українців, які вийшли на міські площі для того, аби разом із ветеранами вшанувати визначний день, свідчить про велику повагу до солдата-героя, солдата-переможця та Перемоги міжнародного значення. Фінальним акордом свята стали феєрверки, що освітили небо над площами українських міст.

СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ

Уряд відзвітував перед ветеранами

Напередодні Дня Перемоги відбулася урочиста зустріч Прем'єр-міністра України Миколи АЗАРОВА з учасниками Великої Вітчизняної війни та керівниками громадських організацій ветеранів.

Влас. інф., фото з сайту www.unn.com

У своєму виступі Микола АЗАРОВ коротко зупинився на актуальних проблемах, які сьогодні стоять перед державою. Зокрема, він зазначив, що Урядом, незважаючи на економічні труднощі, проводиться значна робота щодо соціального захисту ветеранів, удів та осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною. Нині їхня чисельність становить 2,1 млн. осіб, у тому числі інвалідів війни — майже 180 тис., членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни — понад 345 тис. осіб.

Так, на виконання соціальних ініціатив Президента України з 1 січня 2012 року рішенням Уряду розмір пенсій інвалідів війни підвищено на 25%. Крім того, до Дня Перемоги виплачено підвищену разову допомогу ветеранам війни, яка збільшилася з 1720 до 2200 гривень. Для 1307,2 тис. учасників війни з 1 травня підвищено розмір пенсій, а для нагороджених медалями — на

170,1 гривні, для інших учасників війни — на 127,6 гривні.

Також було прийнято рішення про поетапне збільшення розмірів пенсій колишніх військовослужбовців: з липня — на 11%, з 1 вересня — до 23%, а з 1 січня 2013 року — до 35%.

2012 року розмір разової грошової допомоги для ветеранів Великої Вітчизняної війни, ветеранів-миролюбців і афганців збільшено на 20%. Також на 220% виріс розмір щорічної разової грошової допомоги інвалідам війни й особам, які мають особливі заслуги перед Вітчизною.

Не залишилися поза увагою й воїни-інтернаціоналісти. Так, цього року збільшено витрати на забезпечення житлом даної категорії громадян. З бюджету на ці потреби спрямовано 91 млн. гривень, що дасть змогу придбати майже 300 квартир.

Також під час зустрічі виступили керівники ветеранських громадських організацій, які розповіли про життя ветеранів і подякували за розуміння та підтримку Уряду у вирішенні їхніх проблем.

СХІДНЕ РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ
ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ
УКРАЇНИ

оголошує конкурс на заміщення вакантної посади державного службовця

головного спеціаліста сектору внутрішнього аудиту.

Вимоги до кандидата: громадянство України; вища освіта фінансово-економічного або юридичного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста; стаж роботи за фахом у державній службі на посаді провідного спеціаліста не менше 1 року або стаж роботи за фахом у інших сферах управління не менше 3-х років; вільне володіння державною мовою та вміння працювати з оргтехнікою.

До заяви на ім'я голови конкурсної комісії додаються такі документи: особова картка (форма П-2ДС) з відповідними додатками, дві фотокартки розміром 4x6 см, засвідчені нотаріально копії документів про освіту та підвищення кваліфікації, декларація про майно, доходи витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2011 рік, копія паспорта, медична довідка про стан здоров'я, письмова згода на проведення спеціальної перевірки, копія трудової книжки, копія військового квитка (для військовослужбовців або військовозобов'язаних).

Документи приймаються протягом 30 календарних днів з дня опублікування оголошення про проведення конкурсу за адресою: 61166, м. Харків, провул. Інженерний, 7.

За довідками звертатися до відділу кадрів за тел. (057) 702-06-22.

НА ОФІЦІЙНОМУ РІВНІ

СНД проти злочинності на кордонах

В Алматі (Республіка Казахстан) відбулося чергове (67-е) засідання Ради командувачів Прикордонними військами країн-учасниць СНД. У його роботі взяли участь делегації всіх прикордонних відомств країн Співдружності, представники Виконавчого комітету СНД, Антитерористичного центру СНД і ЄврАзЕС, а також делегація Держприкордонслужби України на чолі з Головою відомства генералом армії України Миколою ЛИТВИНОМ.

За інф. офіційних видань

На порядок денний було висунуто цілу низку питань. Основну увагу, зокрема, учасники засідання приділили питанням прикордонного співробітництва, удосконаленню взаємодії з питань забезпечення прикордонної безпеки, протидії міжнародному тероризму, незаконній міграції та іншій протиправній діяльності. Крім того, було розглянуто питання підготовки та проведення 2012 року спіль-

них прикордонних операцій та оперативно-профілактичних заходів.

Українська делегація наголосила на необхідності консолідації зусиль у протидії транскордонній злочинності. Також із Прикордонною службою ФСБ Росії було обговорено питання щодо запобігання браконьєрській діяльності й охорони морських біологічних ресурсів у акваторії Азовського та Чорного морів. Крім того, керівники прикордонних відомств України та Росії обмінялися інформацією стосовно

проведеної роботи з реалізації домовленостей щодо спрощення прикордонних формальностей і створення комфортних умов під час перетину спільного кордону громадянами. Значну увагу учасники заходу звернули і на інші важливі аспекти у сфері забезпечення безпеки на зовнішніх кордонах держав-учасниць СНД. Зокрема, йшлося про підготовку і проведення

2012 року спільних спеціальних прикордонних операцій та оперативно-профілактичних заходів, а також їх плануванні на черговий період.

У ході засідання членами Ради командувачів був затверджений План роботи РКПВ на 2013 рік. Наступне засідання РКПВ планується провести на території Киргизької Республіки.

УКРАЇНА-УГОРЩИНА

Розвиваючи партнерські відносини

В Адміністрації Держприкордонслужби відбулося підписання Угоди між Урядами України та Угорської Республіки про контроль прикордонного руху в автомобільних і залізничних пунктах пропуску. Від імені України свій підпис під документом поставив Голова ДПСУ Микола ЛИТВИН, від Угорщини – Надзвичайний і Повноважний Посол в Україні Міхаль БАЙЄР.

Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ

Дана Угода сприятиме спрощенню та прискоренню контролю прикордонного руху через українсько-угорський державний кордон. Нею визначаються правила взаємодії контролюючих органів, місця розташування пунктів пропуску та порядок їх використання, а також зміни у режимі функціонування. Крім цього, підписаний документ передбачає створення спільного контактного пункту в угорському пункті пропуску «Захонь».

У відповідності до положень угоди на майбутнє передбачено рух автобусів після створення відповідних умов в пунктах пропуску «Дзвінкове – Лонья» та «Косино – Барабаш». На ділянці

«Лужанка – Берешурань», де вага транспортних засобів, що перетинають кордон, не повинна була перевищувати 3,5 тонни, дозволено рух транспорту вагою до 7,5 тонни, та після створення відповідних умов – вагою більш 7,5 тонни.

Напрямок «Вилок – Тисабеч» після завершення реконструкції пропускати транспорт вагою до 3,5 тонни.

Також передбачено відкриття міжнародного вантажно-пасажирського пункту пропуску для автомобільного сполучення «Дийда – Берегдароц» після його будівництва.

Це створить більш комфортні та привабливі умови для учасників міжнародного руху а також сприятиме суттєвому збільшенню пасажиротранспортного потоку між Україною й Угорщиною.

РОЗБУДОВА КОРДОНУ

Місток дружби «Сопич»

Незвичайно теплого та сонячного дня в селищі Сопич, що на Сумщині, зібралися майже всі місцеві жителі. І це не дивно, адже на таку подію чекали понад двадцять років. І ось – місцевий пункт пропуску на напрямку Сопич – Некислиця відкрито!

Роман ТКАЧ

Ще 2010-го року прикордонники України та Російської Федерації відпрацювали спільне розпорядження, відповідно до якого саме на даному місці здійснювався пропуск через українсько-російський рубіж мешканців прикордонних районів. Однак дане питання потребувало більш предметного врегулювання. Відтак під час міжнародного депутатського форуму місцевих рад «Міст дружби» створення місцевого пункту пропуску «Сопич – Некислиця» стояло одним із перших на порядку денному роботи депутатів. А підписана у жовтні минулого року

Угода між урядами України та Росії про порядок перетинання українсько-російського кордону жителями прикордонних регіонів України та Російської Федерації лише прискорила довгоочікуване відкриття пункту пропуску.

Місцеві жителі вдячні керівництву обох країн за розуміння проблем жителів прикордоння, оскільки жителі найближчих сіл обабіч кордону поєднані родинними зв'язками вже не одне покоління. Разом грають весілля, молодь з одного села до іншого бігає на танці, а старенькі люди ходять одне до одного в гості погомоніти та згадати про роки минулі.

Слід зазначити, що це вже одинадцятий місцевий пункт пропуску, що функціонує

на ділянці відповідальності Сумського прикордонного загону. Нинішнього року на Сумщині передбачено відкриття ще одного пункту пропуску – «Запсілля», на напрямку населених пунктів Запсілля (Краснопільський район, Україна) – Горналь (Суджанський район Курської області, Російська Федерація).

ГАРЯЧІ БУДНІ

Рибалка на 7 мільйонів

Прикордонники ВПС «Шолкіне» спільно з представниками рибінспекції перевірили дві шхуни, на бортах яких виявили близько 10 тонн бичка. При цьому рибалки не мали дозволу ні на вилов риби, ані документів на плавзасоби. Матеріали про правопорушення передані до прокуратури АР Крим. Експерти підрахували, що незаконним ловом браконьєри завдали державі збитку на більш як 7 мільйонів гривень.

Сергій ГУЗЕНКО

Нічний снайпер

Три сотні приладів для ведення нічної стрільби до автоматів Калашникова (АК-74) намагався незаконно ввезти в Україну 28-річний росіянин. Порушник скерував свій автомобіль «ГАЗ» смугою спрощеного контролю «зелений коридор» пункту пропуску «Плетенівка». Надмірна знервованість мандрівника спонукала оглядову групу ретельніше перевірити авто. Виявлену контрабанду конфіскували.

Андрій ДЕМЧЕНКО

Циганча-альбінос

Семирічну дівчинку слов'янської зовнішності та трьох дорослих ромів – двох чоловіків та жінку, які її супроводжували, затримали у пункті пропуску «Гоптівка». Підозріла сімейка їхала автобусом «Харків–Бірюч». У прикордонників виникли сумніви щодо дійсності свідства про народження дитини. Правоохоронці поставили кілька загальних запитань, на які малолітня мандрівниця та її «родичі» давали абсолютно різні відповіді. Про факт можливого незаконного вивозу дитини прикордонники поінформували співробітників МВС. Наразі проводяться перевірочні заходи.

Ігор ПЛЕТЕНЬ

Антиквар прорахувався

Незаконно провезти через кордон України 1673 предмети старовини намагався громадянин Німеччини. Прикордонники Сумського загону завчасно дізналися про можливу контрабанду, тому в пункті пропуску «Зернове» ретельно оглянули потяг «Кишинів – Москва». Контрабандист видав себе, помітно запанікувавши, коли до купе увійшла оглядова група. В його речах виявили нагороди та медалі часів Першої світової війни, німецькі медалі, царську ювілейну медаль «300 років дому Романових», набори монет 25 країн, монети радянської доби, паперові банкноти 20-30-их років минулого століття тощо. Долю порушника визначать після результатів експертизи вилученої старовини.

Людмила ТКАЧЕНКО

На захист від спільних загроз

Державна прикордонна служба України в черговий раз отримала суттєву допомогу від своїх зарубіжних партнерів. У Києві на території Окремої комендатури охорони та забезпечення відбулося урочисте вручення сучасної техніки та обладнання на суму майже 135 мільйонів гривень, які з листопада 2011 року надходили від різних структур Сполучених Штатів Америки та Євросоюзу для охорони українського кордону.

Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ,
фото Валерія ОЛІЙНИКА

Серед наданого — 54 автомобілі Land Rover Defender 110, 100 автомашин марки Chevrolet Niva, 50 снігомобілів, 110 квадراكциклів і цілий перелік іншої техніки та спецобладнання, що посилює безпеку українських кордонів — від тракторів та екскаваторів до оптиковолоконних ендоскопів і кишенькових ліхтарів.

Також у рамках нинішнього етапу співпраці встановлені стаціонарні системи радіаційного контролю у 9 пунктах пропуску через державний кордон України. Тож на сьогодні на заводі несанкціонованого розповсюдження ядерних матеріалів знаходиться вже 41 потужний технічний комплекс.

Як зазначив під час урочистої церемонії прийому-передачі допомоги Голова Держприкордонслужби Микола ЛИТВИН, сучасні виклики та загрози набули транснаціонального характеру і посилюють вразливість національних та регіональних систем прикордонної безпеки. Тому протягом тривалого часу прикордонне відомство України співпрацює з міністерствами і відомствами США та Представництвом Європейського Союзу в Україні у сфері посилення потенціалу підрозділів задля запобігання незаконній діяльності на кордоні, припинення контрабанди, незаконного переміщення зброї масового знищення, торгівлі людьми тощо.

Новітнє обладнання надійде до підрозділів охорони кордону напередодні фінальної частини чемпіо-

нату Європи з футболу та значно посилює охорону «зеленого кордону» й сприятиме прискоренню прикордонних формальностей у пунктах пропуску.

Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Джон ТЕФФТ також підкреслив глобальний характер сучасних загроз і необхідність спільного протистояння викликам безпеці. Тож обладнання, яке надається українському прикордонному відомству, є найбільш конкретним матеріальним проявом заяв про підтримку суверенітету та незалежності України.

Особливо Джон ТЕФФТ наголосив на тому, що проводиться постійний моніторинг результатів використання українськими прикордонниками наданої Сполученими Штатами технічної допомоги. І результати такого контролю дозволяють оцінити подальшу службу наданого в рамках американської допомоги як дуже ефективну.

Керівник програм зовнішньої допомоги Представництва Євросоюзу в Україні Ендрю РАЗБАШ також визнав, що управління українськими кордонами заслуговує на найвищу оцінку.

На ефективності використання техніки зупинився і керівник Держприкордонслужби. Так, на думку Миколи ЛИТВИНА, питання полягає не в кількості того, що знаходиться на озброєнні охоронців кордонів, а в раціональності його застосування. Адже наявний парк має постійно оновлюватися і на зміну одиницям, що вже вичерпали свій термін служби, мають надходити нові зразки. Тож завдяки поєднанню бюджетних можливостей і надходжень від закордонних партнерів українська прикордонна служба укомплектована всім необхідним на достатньому рівні.

Утім, взаємокорисна співпраця задля протидії спільним загрозам триватиме й надалі. На завершення церемонії Микола ЛИТВИН та Джон ТЕФФТ підписали протокол до Меморандуму про взаєморозуміння між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки щодо надання допомоги з правоохоронних питань. Це дозволить реалізувати ще два проекти, обсяг фінансування яких становить близько 1,5 мільйона доларів США.

НИХТО НЕ ЗАБУТИЙ, НИЩО НЕ ЗАБУТО!

Патріотизм – у спадок

Вони, колись юні, а нині давно сивочолі – учасники Великої Вітчизняної війни і ті, кому у тяжкі повоєнні роки довелося охороняти і відбудовувати державний кордон, завжди раді цій очікуваній події у їхньому житті. Бо вже стало гарною традицією щороку, у переддень Дня Перемоги – проводити їхню зустріч з керівництвом Державної прикордонної служби України.

Василь КЛИМЕНКО,
фото Валерія ОЛІЙНИКА

Так було і цього по-весняному чудового дня, коли у комфортабельних автобусах вони прибули у мальовниче місце — «прикордонну резиденцію» у Пуща-Водиці. Свіже, напоєне запахом трав і хвої повітря та якась особлива тиша природи ніби поєдналися зі щирими радісними усмішками ветеранів. А їхні очі, здається, так і випромінюють колишню запальну молодість та нинішню життєву впевненість: «Ми ще козаки: похилому вікові нас не здолати...».

Ось після енергійного руко-стискання ведуть жваву розмову два ветерани. Груди обох прикрашають державні нагороди. Знайомимося.

— Полковник у відставці КРИУЛІН Володимир Пилипович, — представляється один із них. — Війну «розпочав» старшим сержантом-прикордонником. Найважче було під час оборони Кавказу, де довелося воювати з добре підготовленими для боїв у горах німецькими «гірськими стрілками».

Звільнився він з Прикордонних військ з посади начальника контрольно-пропускного пункту «Бориспіль» тодішнього ЧЗПО.

Співрозмовник ветерана — полковник у відставці САЛЯВА Петро Павлович. Його бойовий шлях і бездоганну службу Вітчизна відзначила 4 орденами і 32 медалями.

В іншій групі ветеранів про щось жваво розповідає колишній авіатор, полковник у відставці ПЕСТОВ Віктор Сергійович. Життєвій енергії та заповзятості майже 90-річного ветерана можна лише щиро порадіти. Як і 85-річному полковнику у від-

ставці ІВАНКОВУ Панасу Пилиповичу.

— Зустрів війну, — розповідає ветеран, — на Балтиці, закінчив — у боях з японцями на Тихому океані.

По-військовому стримано вітаються колишні прикордонники з генерал-майорами ГРЕБЕННИКОМ Володимиром Кузьмичем, РОМАНЕНКОМ Олександром Івановичем і БОРИСОВИМ Анатолієм Пилиповичем. Знайомі усміхнені обличчя добре знайомих офіцерів, уже сивочоліх ветеранів БИЧУКОВА Дем'яна Васильовича, ОВСЯННИКОВА Михайла Івановича, СУХОВА Ананія Іва-

новича, АНАНЬЄВА Миколи Микитовича, УГРІМОВА Михайла Петровича, ПОКЛАДОВА Віктора Йосиповича та інших. За віком значно молодші від колишніх фронтівиків, вони були першопрохідцями у відновленні і розвитку системи забезпечення недоторканності по-воєнних кордонів ЄСРС.

...Звертаючись до учасників урочистого зібрання, Голова Держприкордонслужби України генерал армії України Микола ЛИТВИН висловив теплі слова вдячності і щиро привітав їх з Днем Перемоги. Зокрема, він підкреслив, що українському народові, як і охоронцям його рубежів, є чим пишатися — це славетна історія бойових звитяг і звершень старших поколінь. Адже з усієї плеяди Героїв Радянського Союзу

її четверту частину склали українці. Ніколи не загине у віках і героїзм воїнів у зелених кашкетах. Патріотизм старших поколінь, — наголосив генерал армії України Микола ЛИТВИН, — це наша спадщина, яку ми, прикордонники, маємо шанувати і примножувати у нових історичних умовах разом з ветеранами.

Після того як керівник ДПСУ вручив присутнім нагороди та розповів про стан справ в охороні державного кордону, невимушена розмова ветеранів продовжилася за традиційною солдатською кашею і фронтовими стома грамами. Під задушеву музику та фронтіві й прикордонні пісні, що виконували для них артисти Академічного ансамблю пісні і танцю ДПСУ.

ЗА ЧИСТОТУ ЛАВ

Перевертням не раді

Кордон – це передусім люди, які тут служать. Кожен, хто одягнув зеленого кашкета, хоче відчувати себе членом великої прикордонної сім'ї та сподіватися на плече товариша. Проте, на жаль, у сім'ї не без... випадкових людей. От і виявляються серед прикордонників перевертні, які не лише свою долю псують, а й зводять нанівець працю всього колективу, використовуючи посаду для задоволення власних меркантильних потреб. Таким на кордоні не раді, і їм тут не місце.

Оксана ІВАНЕЦЬ

На превеликий жаль, інколи кілька прикордонників, які втяглися у протизаконні схеми, змінюють думку громадськості про все відомство. Проте вони псують не лише імідж Служби, а й ламають власні долі. Дивлячись на один бік медалі – легкі гроші та інші незаконні блага, вони не помічають іншого боку – втрати поваги у товаришів і родичів, штрафів, років в'язниці та конфіскації майна... На одному такому епізоді, доволі показному, зупинимось детальніше.

У березні нинішнього року Апеляційний суд Харківської області оголосив вирок стосовно колишніх командира роти тилового забезпечення Харківського загону Олександра Г. та старшого техника ВПС «Вільхуватка» Тихона В. У минулому один із них обіймав посаду начальника прикордонного поста «Вільхуватка», інший – начальника відділення

дільничних інспекторів прикордонної служби ВПС «Вільхуватка». Суд визнав обох винними в злочині, передбаченому ст. 365 Кримінального кодексу України «Перевищення влади або службових повноважень». Вирок – п'ять з половиною років позбавлення волі. Обом... З повною конфіскацією майна, що належало їм. На тривалий час майже сиротою залишилася 9-річна дитина...

Треба запитати, чи варто воно було цього? Держава надала їм роботу, грошове забезпечення, соціальні пільги та привілеї. Але жадібність до великих грошей їх згубила. Покликані охороняти кордон, вони вирішили «підзаробити», сприяючи порушенню того самого кордону. «Будучи службовими особами та працівниками Державної прикордонної служби України, правоохоронного органу, навмисно, в інтересах членів організованої злочинної групи використали своє службове становище, всупереч інтересам служби й цими діями заподіяли істотної шкоди дер-

жавним інтересам, що охороняються Законом, які виразилися в порушенні основоположних функцій прикордонної служби та дискредитації правоохоронного органу спеціального призначення – Державної прикордонної служби України», – саме так закінчується установча частина вироку. Сам вирок міститься на 19 аркушах, кримінальна справа тривала з травня 2009 року та велася стосовно 7 осіб.

Слідство встановило, що члени організованого злочинного угруповання з метою незаконного переміщення товарів у Росію, вступили у змову зі службовими особами Держприкордонслужби. Втягнуті у протиправну діяльність прикордонники погодилися забезпечити незаконне переміщення автомобілів з вантажем до Росії та приховати на контрольно-слідовій смузі сліди порушення.

14 травня 2009 року «КамАЗи» з контрабандою зупинилися на території покинутої ферми в селі Приколотне Великобурульського району Харківської області.

Наступного дня водії, в супроводі інших членів банди, виїхали до місця порушення кордону. Олександр Г. та Тихон В. вели спостереження та відповідали за приховування слідів порушення шляхом орання КСС трактором, водій якого був найнятий за окрему винагороду.

Не судилося – на шляху до державного кордону колону з контрабандним товаром зупинили працівники СБУ. В п'яти затриманих автомобілях містилися товари на загальну суму 11 млн. 785 тис. гривень.

Після затримання Олександр Г. заявляв, що його оговорили, а Тихон В. діяв самостійно. На що останній заперечував, пояснюючи, що отримував вказівки від Олександра Г. Однак пред'явлені співробітниками СБУ вибірки телефонних з'єднань від мобільних операторів – їх роздрукували, а також свідчення очевидців були беззаперечними.

Що тут можна ще додати? Хочеться сподіватися, що цей випадок послужить уроком для кожного прикордонника України. Що кожен із нас навчиться берегти те, що має, – життя, свободу, близьких...

Поки готувався цей матеріал, у ЗМІ з'явилася новина, що Залізничний райсуд Сімферополя засудив до п'яти з половиною років позбавлення волі з конфіскацією майна офіцера Сімферопольського прикордонного загону. Засуджений вимагав і отримав 400 доларів хабара за усунення перешкод при проходженні іноземцями прикордонного контролю в аеропорту Сімферополя. Рішенням суду з нього також зняли погони капітана та заборонили 2 роки обіймати посади, пов'язані з адміністративно-господарською діяльністю. Виникає питання, чи легкі гроші варті зламаної життя?..

ТВОРЧИСТЬ

І в піснях, і в танцях ми найкращі

Протягом квітня нинішнього року члени Об'єднаної профспілкової організації Держприкордонслужби України брали участь у різноманітних спартакиадах і конкурсах художньої самодіяльності, що організовувалися для профспілок державних установ. Тут наші учасники й показали, скільки талантів є у прикордонному відомстві.

Антоніна ПТИЦЯ

Для початку наша команда, посівши перше місце, дала всім зрозуміти що у грі в теніс їй немає рівних. Після цього настала черга учасників проявити свої здібності в одному із найяскравіших етапів конкурсної програми – художній самодіяльності. А проходив він у цікавих і видовищних номінаціях: хорівий спів, народна пісня, гумор і сатира, авторська поезія та гумор, естрадний спів, бардівські пісні, інструментальна музика, сучасні та народні танці.

За підсумками змагань цілком залуженим переможцем у номінаціях «Авторська поезія» та «Авторський гумор» стала голова профспілки Могилів-Подільського прикордонного загону Людмила КАТЕРИНИЧ. Старший прапорщик Григорій ГЛІНСЬКИЙ посів третє місце

завдяки неперевершеному виконанню естрадної пісні під назвою «Я щасливий, що я чоловік».

Лауреатами конкурсу стали ансамбль «Оршанець», виконавши композицію «П'янка кава», а також дует «Барви кордону» з піснею «В обіймах». Як бачимо, багате наше відомство на справді талановитих людей. Проте не поступається ні в чому й підростаюче покоління. Справжнім скарбом називали танцювальну пару дітей членів профспілки Центрального клінічного госпітально Дар'ю ГАШИНСЬКУ та Михайла БОЙЧУКА, у виконанні яких глядачі насолоджувалися запальним танцем «Ча-ча-ча».

Наприкінці квітня нинішнього року пройшов конкурс із художньої самодіяльності та образотворчого мистецтва серед дітей шкільного віку членів профспілки. Як результат, наші юні учасники посіли третє місце в таких жанрах, як: вокальне мистецтво та декоративно-прикладне мистецтво.

Іван МАЗУР, син члена профспілки Адміністрації Держприкордонслужби Наталії МАЗУР, став переможцем завдяки своєму малюнку «Я хочу бути прикордонником». А син члена профспілки Галузевого архіву ДПСУ Олени СТЕПАНЕНКО Сергій за пісню «Край» отримав цілком заслужене перше місце.

Як ви вже, мабуть, переконалися – талановитих людей у нас надзвичайно багато. Потрібно лише розвивати їхні здібності й показувати іншим.

Об'єднана профспілкова організація Держприкордонслужби пропонує організувати подібні конкурси серед колективів прикордонних загонів і органів забезпечення у жовтні нинішнього року.

ЗМАГАННЯ

Самбістські баталії у Луцьку

Луцький прикордонний загін приймав чемпіонат Держприкордонслужби України з боротьби самбо. Місце проведення було обрано не випадково. Адже на Волині є серйозні самбістські традиції.

Олег ЛИЧКОВСЬКИЙ

Поединки відбувалися у спорткомплексі Волинського обласного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою. Всього прибуло 105 спортсменів у складі 25 команд, які демонстрували свою майстерність у восьми вагових категоріях.

У підсумку призові місця розподілилися наступним чином. Серед регіональних управлінь перше місце виборола команда Азово-Чорноморського управління, срібним призером стали спортсмени Північного РУ, а третю сходинку посіла команда Національної академії ДПСУ. Серед збірних команд прикордонних загонів беззаперечним переможцем стала команда Харківського загону, другу сходинку посів Сімферопольський, а третю – Чернігівський прикордонні загони.

І досі початковий та найбільш драматичний період Великої Вітчизняної залишається малодослідженим і практично невідомим широкому загалу. Лише останніми роками завдяки наполегливій праці істориків та ентузіастів-пошуковців нам відкривається правда про криваве літо 1941-го. Проте навіть далеко не всі, хто предметно цікавиться воєнною історією, знають про тодішні відчайдушні спроби військового керівництва СРСР стабілізувати ситуацію на фронті за рахунок десантних операцій.

Перший десант Великої Вітчизняної

Олександр ЯКОВЕНКО

Однією з таких операцій є тактичний десант Дунайської військової флотилії, який 24 червня 1941 року висадився на румунському березі Дунаю. Його так і називають — перший десант війни, Дунайський десант, Килійський десант.

Румунія на чолі з Іоном Антонеску напала на СРСР без оголошення війни одночасно з німецькими військами. Зранку 22 червня 1941 року Рені, Ізмаїл, Килія, Вилкове та головна база Дунайської військової флотилії потрапили під шквальний артилерійський вогонь і авіаційне бомбардування. Протягом першого дня війни румунські війська шість разів намагалися у кількох місцях форсувати Дунай, але були відкинуті на свою територію.

Оборону тут тримали Дунайська військова флотилія, 51-а Перекопська дивізія та 79-й Ізмаїльський прикордонний загін. Однак боєзапас швидко зменшувався, а поновити його було нічим, оскільки доставити на місце боєприпаси можливо було лише через гирло Дунаю, яке прострілювалося трьома румунськими батареями.

Отож, було прийнято рішення висадити в районі міста Килія десант на румунський берег Дунаю, знищити артилерійські батареї та захопити укріплені позиції ворога. Загін складався з 4 бронекатерів. Окрім прикордонників, які скла-

ли основу десанту, до його складу також увійшли одна кулеметна та одна стрілецька роти. З нашого берега підтримували дії десанту три артилерійські батареї.

Вранці 24 червня десант форсував Дунай. У стрімкому бою румунські війська були розгромлені, у полон потрапило 70 солдатів і офіцерів ворога. Командування наших підрозділів вирішило негайно розвинути досягнутий успіх і приступило до підготовки висадки другої хвилі десанту безпосередньо в Килії-Веке. Цього разу до складу загону висадки, зокрема, увійшло 10 прикордонних катерів.

Бій за Килію-Веке розпочався пізно ввечері 25 червня. За умови невеликої кількості кораблів, десант висаджувався ешелонами. Нічна атака виявилася раптовою і несподіваною для ворога. Проте, помітивши підхід радянського десанту, румунські війська відкрили по ньому шквальний вогонь. Незважаючи на запеклий опір ворога, десант зумів таки висадитися на румунський берег і вже вночі місто зайняли радянські війська. До 10-ї ранку 26 червня десант повністю заволодів укріпленою територією глибиною до 3 кілометрів і близько 4 кілометрів по фронту. Було розгромлено посилені артилерією піхотний батальйон та прикордонну заставу, противник втратив понад 200 солдатів і офіцерів убитими. Водночас понад 500 румунських вояків здалися в полон, а наші підрозділи отримали перші трофеї: 8 гармат,

30 кулеметів та понад 1000 гвинтівок. Із нашого боку втрати були значно меншими: 5 вояків убитими і ще 7 поранених.

Упродовж 26 червня на румунський берег було переправлено невеличкі підрозділи стрілецької дивізії, які зайняли важливі у тактичному відношенні селища й острови, що дозволило обидва плацдарми об'єднати в один. У результаті, обидва береги Килійського гирла протяжністю у 70 кілометрів знаходилися під контролем радянських військ. Ізмаїльська група кораблів отримала свободу дій та могла надати ефективну підтримку сухопутним частинам.

Килійський десант став першим в історії Великої Вітчизняної війни. Крім того, за умов загального катастрофічного для радянських військ розвитку подій, ця вдала операція відіграла значну роль у морально-психологічному підтриманні бойового духу армії та флоту.

Роль прикордонників у цій військовій операції важко переоцінити. Саме тому, аби увічнити пам'ять про Дунайський десант, керівництво Державної прикордонної служби України прийняло рішення про виготовлення пам'ятника, який незабаром буде встановлено на території дивізіону кораблів та катерів Морської охорони Ізмаїльського прикордонного загону. Символічно те, що пам'ятник постане практично на тому ж місці, звідки на початку Великої Вітчизняної війни й виходив наш десант для висадки на ворожу територію. А для того, аби він був доступним не лише прикордонникам, а й усім іншим жителям і гостям міста пам'ятник відокремлять від території дивізіону.

У Державній прикордонній службі України свято шанують пам'ять і славу воїнів, які у перші дні війни поклали життя на вівтар Перемоги. Тому на заклик зробити пожертви на спорудження пам'ятника килійським героям з усіх куточків нашої держави

(а разом з постаментом стає схожим на полум'я свічки). А якщо подивитися здалеку, то можна побачити, що ці воїни ніби перебувають на мушці, у прицілі.

До того ж, я сподіваюся, що цей пам'ятник вплине на свідомість людей, молодого покоління, яке знає про ту жакливу війну лише з книжок. Однак сам пам'ятник не є такою собі агіткою, що закликає у період війни записатися у добровольці. У нього інший посил. Він має делікатно, як теплий вітерець, впливати на свідомість людей, зворушуючи у душі струни пам'яті.

Я твердо впевнений: подібні пам'ятники необхідні. Раніше всі ми були однією радянською державою, а тепер історики багатьох пострадянських країн вже мають змогу більш прискіпливо вивчати справжню, правдиву історію і знаходити факти героїчних подвигів саме своїх співвітчизників. Тому хочеться, щоб і ми, українці, мали свою, ніким не нав'язану історію.

Дійсно, має рацію скульптор, говорячи про ненав'язану історію. Прикладів неправдивої інтерпретації історії за часів Радянського Союзу маємо чимало. На жаль, є й сьогодні випадки, коли вже й деякі українські «діячі» намагаються «підлаштувати» історичні факти на свій розсуд. І на те нам, людям, даний цей світ і мозок, аби завжди мати можливість вибирати і мислити. І свій вибір зроби — готувати цей матеріал, прочитав книги кількох авторів, написані саме про Дунайський десант. Є в них деякі незначні розбіжності в подіях чи цифрах, але одне очевидно. Це те, що по суті десантну операцію провели три начальники: командувач флотилії, командир дивізії і начальник прикордонного загону. Їхнє керівництво не вмівалося у підготовку і висадку десантів, «підключившись» лише пізніше до вирішення питань щодо оборони та евакуації плацдарму. А така розумна ініціатива командирів, яка на той час могла підвести під трибунал і вартувати життя, як на мене, сама по собі вже є подвигом. Тому, особисто для мене, ці троє воїнів, зображених на скульптурі, і є символом тих трьох командирів, які уособили весь Дунайський десант.

Ну, а щодо впливу на свідомість, то я повністю згоден зі скульптором. І вважаю, що цей пам'ятник (а також йому подібні) впливатимуть і на свідомість гостей України, які часто подорожують регіоном. Іноземні туристи на власні очі зможуть пересвідчитися в тому, що ми пам'ятаємо і свято шануємо подвиги пращурів, а наша Батьківщина є й надалі залишатиметься недоторканою для агресорів і загарбників. ■

Максим СІБУРОВ,
фото Валерія ОЛІЙНИКА

Василь ЧУПАК добровільно пішов на фронт у 15 років, дійшов до Берліна і з перемогою повернувся додому. «Я – Василь зі Слов'янська» – написав на стіні Рейхстагу Василь Олексійович. Він пишається особистою участю у боях за столицю нацистської Німеччини.

Ветеран переконаний, що найстрашніше у житті людини – це війна. Тоді юнак до кінця так і не усвідомлював її трагічних наслідків. Василь Олексійович брав участь у багатьох військових операціях. Служив у хімбатальйоні, прикордонних військах та

найбільше запам'яталися бої на Кавказі. Тоді у нього було три бажання – залишитися живим, досхочу поїсти і виспатися. Там у складі своєї дивізії він протистояв німецькому гірсько-стрілецькому корпусу. Тримав оборону, аби не пропустити ворога. Інакше вся чорноморська група опинилася б у оточенні. Безпосереднім завданням молодого бійця було налагодження зв'язку.

– Особливо важко доводилося вночі. Німці полюбили обрізати та ховати доти, через які проходив зв'язок, – розповідає Василь ЧУПАК. – У такий

Понад усе хотів наблизити Перемогу

Ім'я полковника у відставці Василя ЧУПАКА – ветерана Великої Вітчизняної війни, заслуженого офіцера-прикордонника, добре відоме у Чернівецькій області. Жодних заходів, присвячених вшануванню перемоги у тій жахливій війні або урочистостей тутешніх «зелених кашкетів», не обходиться без чуйних і патріотичних виступів цієї людини. Незважаючи на свій вік, Василь Олексійович активно живе життям прикордонного відомства, очолюючи ветеранську організацію Чернівецького прикордонного загону.

спосіб вони відстрілювали зв'язківців, чекаючи на них у засідках. Іншою розвагою ворога були літаки, що пролітали прямо над головами солдатів і викидали бочки, які дуже гуркотіли. Такий собі психологічний тиск. Проте найбільше у горах солдати боялися поранення. Там складно самому рухатися, не те що нести пораненого, тим більше, не маючи спеціального взуття та альпіністського спорядження. Та й шпиталю не було, за винятком невеличкої санчастини. Окрім голоду, холоду та постійної небезпеки у солдатів були ще й надзвичайно важкі психологічні випробування, – говорить ветеран, – адже мало не щодня гинули бойові побратими.

Після довготривалого лікування у шпиталі він знову повернувся на фронт. Далі була Варшава, там через Віслу тягнув зв'язок, форсував Одер та брав участь у взятті Берліна. Згадуючи про Берлін, Василь ЧУПАК каже, що був трохи вражений німецькою дисципліною.

– Радянські війська увійшли в місто, а там ще ходили трамваї. Ніяких слідів хаосу. Під час взяття міста чимало солдатів просто втопилися у воді та болоті. Річ у тім, що німці повідкривали шлюзи. Пам'ятаю:

виснажені, ми навіть не відразу зрозуміли, що нарешті перемогли. Коли вночі почули стрілянину і салюти, спочатку подумали, що десь прорвалася з оточення частина німців. А на ранок почули: «Перемога!»

Вже сьогодні Василь Олексійович визнає, що його мрія з дитинства – бути прикордонником – реалізувалася уповні. Минуло 67 років після завершення кровопролитної війни, але захисники Вітчизни завжди пам'ятатимуть день визволення рідної землі. Це неможливо забути.

– Страху за своє життя на війні не було, – каже Василь ЧУПАК. – Може тому, що молодим був, сім'ї не було, страх прийшов лише у День Перемоги.

Нині Василь ЧУПАК не лише солдат, який наближав Перемогу, а й почесний прикордонник України, котрий присвятив охороні кордону більшу частину свого життя. Попри десяток нагород, найдорожчою для нього є медаль «За оборону Кавказу». До речі, минулого року Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ відзначив заслуги героя нашої розповіді орденем Богдана Хмельницького III ступеня. Ветеран зізнався, що особливо хоробрістю не вирізнявся, але й ніколи не повертався до ворога спиною. Він був звичайним солдатом, який понад усе прагнув до перемоги над ворогом. ■

Роки служби незабутні...

«У кожного своя доля і свій шлях широкий...» – писав український Кобзар. Життєва стежка мого співрозмовника визначилася уже такого далекого від нас 1939-го року, коли після закінчення у Кронштадті школи мотористів Миколу ФЕДОТОВА відправили служити до прикордонних військ. І повела життєва стежка-доля молодого моряка аж до Магадана.

Андрій БАЗАН,
фото Василя БАТАЛОВА

Моряки дивізіону сторожових катерів під зеленим вимпелом з традиційною для них ширістю зустріли новенького, намагаючись якнайкраще передати йому багатий досвід у службі з охорони державного кордону. Їхні зусилля не пропали даремно. Минуло не так багато часу, як молодий моторист МО-4 показав себе наполегливим і здібним спеціалістом. Миколу ФЕДОТОВА усе частіше командири ставили в приклад іншим і, як закономірність, його призначили старшиною моторної команди.

Разом з підлеглими на їх «морському мисливці» він брав участь у війні з мілітаристською Японією та визволяв від самураїв острови Сахалін. Тож парадний од-

нострій моряка-прикордонника прикрасили його бойові відзнаки – ордени та медалі.

По закінченні Великої Вітчизняної війни Микола ФЕДОТОВ отримав нове призначення – як досвідченого катерника його перевели служити в Кілійській дивізіон прикордонних сторожових катерів на посаду механіка групи малих катерів. Саме тоді моряки-прикордонники стали отримувати нові торпедні катери. На одному з них із Феодосії командиром електромеханічної бойової частини і прибув до Балаклавського дивізіону Микола ФЕДОТОВ.

– Нелегко було служити у ті часи, – згадає ветеран. – До 30 діб перебували у морі. Особливо діставалося мотористам – чотири двигуни на катері вимагали постійної уваги. Основним способом несення служби було постійне патрулювання визначеної ділянки територіального моря.

– Але особовий склад знав, що завдання будь-якої складності потрібно виконувати на «відмінно». Тому нарікань на складність морської прикордонної служби не було, – закінчує свою оповідь ветеран.

1956-го року, звільнившись у запас, Микола Павлович став працювати у Балаклаві на будівництві військових об'єктів. Згодом довелося колишньому фронтовику-катернику бути навіть директором ресторану. Проте за рік, зрозумівши, що ця справа йому не до душі, полишив сферу обслуговування й очолив колектив механіків холодильних установок на місцевому заводі, якому і віддав декілька десятків років сумлінної праці.

Спілкуючись з ветераном у його квартирі, звертаю увагу на картини та уміло виконані вироби – чеканки по металу.

– Це також моя робота, – усміхається Микола Павлович. – Займався у вільний час, а зараз не той уже зір. Та я радий тому, що багато із зробленого мною подарував знайомим, друзям і близьким. Значить, залишиться у них пам'ять про мене...

...Нелегке нинішнє життя ветерана-прикордонника капітана 3-го рангу у відставці ФЕДОТОВА Миколи Павловича. Передчасно пішли із життя обидва сини, немає уже й дружини. Тяжко бути самому, але ветерана не забувають моряки-прикордонники Севастополь-

ського загону Морської охорони Держприкордонслужби, де йому завжди широко раді. Та й сам 93-річний ветеран може служити особистим прикладом оптимізму, яким життєва доля щедро обдарувала його серце за роки морської служби з охорони державного кордону. ■

СВІТОВА БЕЗПЕКА

«...Ця зброя знищить людство, або покладе край усім війнам», – говорили сучасники появи арбалетів, кулеметів і далекобійної артилерії. «Зовсім ні», – заперечувало майбутнє двома світовими війнами та численними локальними збройними конфліктами. Аж ось з'явилася ядерна зброя. Дві бомби – «Малюк» і «Товстун», застосовані наприкінці II Світової війни в серпні 1945 року, – показали могутність нової «забавки» і те, що її використання може стати вироком для всього виду «Homo sapiens». Ядерним державам вистачає глуду тримати її «заохленою», але якщо вона опиниться в руках агресивних фанатиків, то може спричинити глобальну катастрофу. Щоб цього не сталося доводиться чітко контролювати переміщення радіоактивних речовин. Свою майстерність у цьому процесі українські прикордонники демонстрували під час «Навчань на кордоні-3».

Олег БОЙКО

«Для чого такі навчання? – запитає хтось. – Яка зброя масового ураження, які терористи?» Одноразово, щоб почуватися спокійніше, краще бути готовим до найгіршого. Скажімо, 2010 року на саміті з ядерної безпеки Україна зобов'язалася позбутися від 90 кілограмів високозбагаченого урану до 2012 року. «Вивозити високозбагачений уран потрібно, навіть якщо його тримати на території? Це небезпечно», – заявив перед цьогорічним самітом Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ.

Уявіть, яке занепокоєння у світового товариства могли викликати 90 кілограмів високозбагаченого урану, які ще 2 роки тому мала Україна. Для порівняння: у першій, застосованій за призначенням, ядерній бомбі «Малюк» – близько 600 міліграмів урану-235 перетворилися на енергію потужністю 15 кілотонн (у тротиловому еквіваленті), що забрала життя близько 140 тисяч мешканців Хіросіми.

Сьогодні наша країна свої зобов'язання виконала й позбулася високозбагаченого уранового спадку, однак є інші ризики, в тому числі транзит, адже наша держава знаходиться в центрі Європи, тому її рубежі мають бути і є надійним захистом ядерній контрабанді. Щодо терористичних загроз, то

вони можуть виникнути несподівано, що засвідчили недавні вибухи у Дніпропетровську. Отож, навчання потрібні.

Активна фаза «Навчань на кордоні-3» проходила наприкінці квітня на різних ділянках кордону. Вони організовувалися в рамках реалізації спільного з Агентством зменшення загроз Міноборони США проекту міжнародної технічної допомоги «Посилення прикордонного менеджменту на державному кордоні». План навчання розроблявся спільно з виконавцем проекту – компанією «Рейтеон».

За легендою навчань, в Європі спостерігається активізація діяльності різноманітних незаконних радикально-екстремістських організацій. Зростає кількість нападів на держустанови, промислові об'єкти, а також теракти в громадських місцях. Почастішали спроби захопити радіаційні, хімічні, біологічні та інші отруйні речовини для створення з них зброї масового ураження.

Водночас в Україні у порівнянні з іншими європейськими країнами ситуація відносно стабільна. Однак, згідно із внутрішніми та зовнішніми розвідданими, є ризик транзиту через нашу країну небезпечних матеріалів і компонентів, які можуть бути використані для створення терористичної зброї. На додачу існує загроза терактів у великих містах України. Терорис-

ти намагаються встановити контакт із місцевими кримінальними групами та посадовими особами, особливо тих органів, що виконують різні контрольні функції на державному кордоні України.

Не забули під час складання легенди навчань і про Єврочемпіонат. Терористи та їхні спільники мали діяти на існуючих транскордонних каналах протиправної діяльності та активізуватися саме під час значного збільшення пасажиротранспортного потоку, пов'язаного із фінальною частиною футбольної спортивної першості.

І так... активна фаза навчань почалася, органи охорони держрубежу переведено в стан підвищеної готовності. Навчальні порушення роз'їхалися на кордон. Організатори подбали, щоб вони не вирізнялися серед людей, які перетинають кордон. Для «кур'єрів» придбали квитки на потяги, пором, для них винайняли транспорт. Було зроблено усе, щоб прикордонники не знали, хто і яким чином буде везти (нести) радіоактивні речовини. Державне підприємство «Укрстандартметрологія» та «Центр Екобезпеки» забезпечили навчальних порушників джерелами іонізуючого випромінювання з Цезієм-137 та Європієм-152.

Шукаючи навчальні закладки, прикордонники використовували весь спектр портативних, стаціонарних і мобільних засобів радіа-

Зайвий рентген не прошмигне

ційного контролю. Першу «посилку» знайшли в залізничному пункті пропуску «Мостиська» в потягу, який їхав у Польщу. Також на Львівщину для реалізації оперативної інформації відправили мобільний комплекс радіаційного контролю на базі мікроавтобуса «Форд». З його допомогою «багаж з фоном» виявили у «порушників», затриманих ні ділянці ВПС «Павловичі».

Джерело іонізуючого випромінювання заховали і в автомобілі, який прибув на оформлення в пункт пропуску «Ягодин» на Волині. Його виявили за допомогою портативних приладів радіаційного контролю.

Складніше завдання дісталось кримчанам. Під час оформлення порому на Кубань прикордонникам дісталися одразу два «кур'єри». Один із них прибув пішки, інший в'їжджав на пором автомобілем. Ще важче довелось співробітникам Луганського загону. На чоловіка, який прибув у пункт пропуску «Ізварине», спра-

цював стаціонарний комплекс радіаційного контролю «Янтар», однак мандрівник пред'явив довідку про радіологічне лікування. Він не мав нічого забороненого на відміну від свого супутника, який ніс радіаційну закладку. Крім того, на ділянку ВПС «Краснодон» відправили автомобіль із захованими цезієм та європієм.

За результатами навчань прикордонники виявили усі джерела іонізуючого випромінювання, оперативно та правильно організували взаємодію з митними органами та органами екологічної безпеки. Як вітчизняні, так й іноземні експерти високо оцінили їхню здатність виявляти та затримувати зброю масового знищення, її компоненти й матеріали подвійного призначення в пунктах пропуску та на зеленому кордоні, а також використовувати відповідне обладнання контролю.

Отож український кордон – надійний заслон радіаційній контрабанді і зайвий рентген крізь нього не прошмигне!

НАВЧАННЯ

В умовах, наближених до реальних

Для забезпечення надійного транзиту футбольних уболівальників Єврочемпіонату через Закарпаття в міжнародному пункті пропуску для автомобільного сполучення «Тиса» відбулися тактико-спеціальні навчання.

Роман ПАВЛЕНКО, фото автора

Управління Служби безпеки України в Закарпатській області виступило координатором даних навчань. Окрім представників СБУ в тренуваннях взяли участь резерви Чопського прикордонного загону та персонал відділу прикордонної служби «Тиса», спецпідрозділи МВС, Внутрішніх військ, ДАІ та МНС області.

Учасники тактико-спеціальних навчань розгорнули штаб керівництва та польові вузли зв'язку, організували трансляцію сигналів із камер відеоспостереження до штабу навчань, а також провели взаємодію всіх елементів тактичної схеми тренувань. На практиці всі підроз-

діли відпрацьовували наближені до реальності елементи обстановки, зокрема це: блокування та затримання групи «емоційних» фанатів, рятувальна операція після здійснення ДТП, гасіння різномасштабних пожеж тощо.

На завершальному етапі навчань псевдотерористи захопили автобус із заручниками. Відтак прикордонники блокували пункт пропуску, евакуювали людей із його території та прикрили лінію державного рубежу України. У свою чергу, представники СБУ вступили в переговори зі зловмисниками. Проте перемовини не дали позитивного результату, і правоохоронцям довелось штурмувати автобус. Ця фаза навчань закінчилася затриманням терористів і визволенням заручників.

Керівництво штабу навчань, до якого крім силовиків увійшли представники місцевої влади, високо оцінило

дії прикордонників, зазначивши, що «з перших хвилин операції досить важливо було забезпечити спокійне реагування на обстановку, зберегти життя та здоров'я осіб, які знаходилися в пункті пропуску, з чим прикордонники впоралися бездоганно».

— Куди ж це ви, мамо?! —
Сполохано кинулись діти,
— Куди ви, бабусю? —
онуки біжать до воріт.
— Та я недалечко...
де сонце лягає спочити
Пора мені діти...
А ви вже без мене ростіть.
(Борис Олійник
«Пісня про матір»)

Оскар МАЛИНОВСЬКИЙ,
Волинь

Найкращі свої книги великі педагоги, письменники і поети адресували матерям. Вони б ніколи не стали великими без материнської підтримки.

Відомий вислів російського письменника Максима Горького: «Восславим жінчину — Мать, чья любов не знает преград, чьей грудью вскормлен весь мир! Всё прекрасное в человеке — от лучей солнца и от молока Матери, — вот что насыщает нас любовью к жизни!».

Незмінний директор Павлівської школи Герой Соціалістичної Праці, член-кореспондент Академії педагогічних наук СРСР Василь Олександрович Сухомлинський був справжнім Учителем — з тих, які з'являються не кожної епохи і не в кожного народу. Тридцять книжок вийшло з-під пера В.О. Сухомлинського, серед них, зокрема, і «Народження громадянина», «Серце віддаю дітям», «Листи до сина» та інші, які сьогодні стали настільними книгами тих, хто займається вихованням молоді. Ось що він говорив про Матір: «Патріотизм починається з коліски. Не може бути справжнім сином своєї Вітчизни той, хто не став справжнім сином матері й батька».

Ондар Маржумак Огурович — учитель праці, батько 14 дітей, в бесіді зі мною говорив: «В мозгу отца — страгетия, в сердце матери — тактика. В руках отца зубило, в руках матери — серебрянный резец».

2003 року мені довелося побувати у Верхньовисоському районі Якутії, де я мав нагоду відвідати Музей педагогіки, певно, найунікальніший у світі музей. Центральний павільйон — головна експозиція музею — присвячується Матері як головній фігурі народної педагогіки. Багато цікавого є в цьому музеї. Нове та старе. Наочно переконався: ласкава материнська педагогіка, яка спирається на вимогливу любов до дітей, до своїх і чужих, здатна творити дива. Портрети, біографії, спогади та альбоми.

Багато в нас було хороших матерів, і зараз є. Хочеться коротко розповісти про Матір, саме так, з великої літери, — Тетяну Миколаївну Ніколаєву, просту колгоспницю із села Ізедіркино, що в Чувашії, з якою я підтримував зв'язок листуванням. Було їй понад 90 років. Вісім синів провела вона на фронт. Один з них закрив своїм тілом амбразуру ворожого дзоту, другий став Героєм Радянського Союзу за форсування Дніпра... Всі вони в боях виявили героїзм і відвагу. Тільки двоє повернулися з війни. Мати особливо пишалася третім сином — Радіоном. «Найдобриший, найбільш трудолюбивий», — говорила і писала про нього мати. Помер він від фронткових ран удома. Це найбільше горе матері. Чи загинули інші сини — це ще питання: мати надіялась і чекала всіх з війни, а цей помер у неї на руках.

На моє запитання, як вона виховувала дітей, Тетяна Миколаївна від-

Слово про матір

повіла: «Не вмiла виховувати. Просто вчила поважати батька, сусiдiв, привчала до працi, чесноти i добра. Сама працювала все своє життj та й сьогодні не можу сидiти без дiла...».

Хочеться коротко розповісти ще про одну Матір — Єпістиму Федорівну Степанову з міста Тимошевська, що в Ростовській області, тепер місто Степаново. П'ятнадцять дітей було в сім'ї Степанових — хлопчиків і дівчаток. П'ятеро дітей вони загубили у лиху пору. Незабаром від важкої праці помер глава сім'ї Михайло Миколайович. Дітей, які залишилися, виховувала мати. А коли розпочалася Велика Вітчизняна війна, дев'ять синів провела вона на війну! Старший син Олександр загинув під час героїчної оборони Тимошевська. Довгі місяці Єпістима Федорівна виходила на околицю і в тривозі чекала листонішу, сподівалася отримати листи від синів. І ось стали приходити сумні вісті. Загинув у Криму Василь... Пропав безвісти Іван... Смертю хоробрих загинув Пилип... Влітку 1943 року на Курській дузі віддав своє життя за Батьківщину Ілля... Загинув під час оборони Дніпра Микола...

Дев'ять важких ударів у саме серце перенесла солдатська мати. Такий її вклад у Велику Перемогу. Вона перенесла найбільше материнське горе, знаходячи відраду в роботі. Маршал Радянського Союзу А. Гречко і начальник політуправління Радянської Армії і Військово-Морського флоту генерал Армії А. Єпішев у своєму листі до неї писали: «Вас мати солдатську називають воїни своєю матерью. Вам шлють они сыновье тепло своих сердец, перед Вами, простой русской женщиной, преклоняются...».

У даний час у місті Степаново, в парку імені Леніна, відкрито пам'ятник Герою Радянського Союзу

Олександр Степанову і матері Єпістимі Федорівні, а також у місті відкрито Музей матері. (Автору цих рядків довелося побувати в Музеї матері та в самому місті Степаново).

Виховали, виростили і дали путівку в життя своїм дітям і матері мого рідного села Діхтіва, що на Волині. Це матері, які виховали по 5-8 дітей і більше: Яковинець Дар'я, Малиновська Надія, Яковинець Харитина, Хандрук Люба, Троцюк Катерина та інші, котрі в роки Великої Вітчизняної війни залишилися з малолітніми дітьми самі, бо батьки дітей пішли на фронт захищати Вітчизну.

Матері у грізні роки війни недоїдали, в прямому розумінні слова, а все віддавали своїм дітям. Їх треба було одягнути, обіпрати, нагодувати та пригладити за кожним. Матері воєнного періоду не тільки доглядали своїх дітей, вони чекали з війни своїх чоловіків, плакали за ними і виконували всі роботи. Крадькома, аби сліз не бачили їхні діти. Вчили дітей допомагати по господарству, виконувати ту чи іншу роботу і не сидіти без діла. Мати завжди знаходила роботу своїм дітям, але в домі був сміх, радість і втіха.

З гордістю спостерігаю за матерями, коли приїжджаю з Росії в своє село, де народився, навчався і пішов у доросле життя. За тими, у яких є діти, і котрі дбайливо виховують їх у наш час. Я хочу назвати їх: Споденюк Оксану, Іменицьку Віру, Кравчук Олену, Троцюк Олену, Мельничук Валентину, Бобчук Олену та інших, де в сім'ях по 3-7 дітей, яких виховують, навчають і готують до самостійного життя.

Поет Сергій Островий в своєму вірші «Мать» писав: «Люди! Братья мои! Берегите своих матерей! Настоящая Мать человеку даётся однажды».

Лебеді материнства

Мріють крилами з туману лебеді рожеві,
Сиплють ночі у лимани зорі сургуцеві.
Заглядає в шибку казка сивими очима,
Материнська добра ласка в неї за плечима.
Ой біжи, біжи, досадо, не вертай до хати,
Не пушу тебе колиску синову гойдати.
Припливайте до коліски, лебеді, як мрії,
Опустіться, тихі зорі, синові під вії.
Темряву тривожили криками півні,
Танцювали лебеді в хаті на стіні,
Лопотіли крилатим і рожевим пір'ям,
Лоскотали марево золотим сур'ям.
Виростеш ти, сину, вирушиш в дорогу,
Виростуть з тобою приспані тривоги.
У хмельні смеркання мавки чорноброві
Ждатимуть твоєї ніжності й любові.
Будуть тебе кликати у сади зелені
Хлопців чорночубих диво-наречені.
Можеш вибирати друзів і дружину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.
Можна вибрати друга і по духу брата,
Та не можна рідну матір вибирати.
За тобою завше будуть мандрувати
Очі материнські і білява хата.
І якщо впаде ти на чужому полі,
Прийдуть з України верби і тополі.
Стануть над тобою, листям затріпочуть,
Тугою прощання душу залоскочуть.
Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

Василь СИМОНЕНКО

З літер снується, в'яжеться слово

Ми зі сповитку його встали:
Мамина пісня, мамина мова
В душу добрим зерням упали.
І проростає тугим колоссям:
Дужі, мужні, зміцнює крила
Мамина пісня, мамина мова —
Ніжна, співуча — довіку мила.
Часом наснитись знову і знову
Миле дитинство — чиста криниця,
Мамина пісня, мамина мова —
Світлим промінням в серці іскриться.
Завжди пригадуєм ми коліскову,
Що вечорами вона співала —
Мамина пісня, мамина мова
Трунком мелодії нас чарувала.

Мамо моя рідна і єдина

Мамо моя рідна і єдина,
Ластівко добра і теплоти,
Я для тебе був і є дитина,
І для мене найдорожча ти.
Доки в грудях буде серце битись,
Втратити тебе я так боюсь.
Я на тебе хочу надивитись,
За здоров'я Богу помолюсь.
Скільки ти зазнала горя й муки
У своєму нелегкім житті!
Я цілую ці дбайливі руки,
Мозолисті, вмілі, золоті.
Хай поля-лани зерняться житом
І вруняться колосом без меж,
Скільки я на світі буду жити,
Ти в моєму серці не помреши!
Доки в грудях буде серце битись,
Втратити тебе я так боюсь.
Я на тебе хочу надивитись,
І чомусь ніяк не надивлюсь.

Віктор ГЕРАЩЕНКО

Мати

Ой не хоче заснівати мені вода,
Як співала ніжно мати молода.
І нема мені у тузі ні на мить
На чій коліна голову схилить.
Сміх нічий вже не розтопить в серці сніг,
Так, як мами теплий голос завжди міг.
Хоч би зайдою чи гостем побудувати,
Де веселка вміла очі цілувати...
Так далеко рідна пісня, ті літа,
Що ні хмарка, ні орел не доліта.

Степан АЛИЧ

КОДЕКС

поведінки працівників, до функціональних обов'язків яких належить здійснення управління кордонами

1. МЕЖИ ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Норми цього Кодексу є загальними та застосовуються військовослужбовцями, державними службовцями, працівниками Міністерства внутрішніх справ України (далі – МВС), Міністерства закордонних справ України (далі – МЗС), Державної митної служби України, Державної міграційної служби України, Державної прикордонної служби України (далі – Держприкордонслужба), до функціональних обов'язків яких належить здійснення управління кордонами (далі – працівники). При прийнятті на посаду працівника, до функціональних обов'язків якого належить здійснення управління кордонами, він знайомиться з цим Кодексом, про що робиться відмітка в його особовій справі.

1.2. Дотримання працівником норм цього Кодексу враховується при проведенні щорічної оцінки, атестації, зарахуванні до кадрового резерву, призначенні на нову посаду, наданні характеристики чи рекомендації.

1.3. Працівник повинен уживати необхідних заходів відповідно до вимог, визначених цим Кодексом.

2. СЛУЖІННЯ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВИ

2.1. Працівник зобов'язаний служити Українському народові, демонструючи етичну поведінку, усвідомлюючи, що його служба передбачає:

відданість Українському народу, зобов'язання діяти в інтересах держави та відстоювати національні інтереси, утверджуючи базові суспільні цінності;

свідоме підпорядкування власних інтересів суспільним вимогам та інтересам і державним пріоритетам;

професійне, сумлінне виконання службових обов'язків згідно з Конституцією України, законами України та іншими нормативно-правовими актами.

2.2. Працівник зобов'язаний поважати гідність людини, виявляти до неї гуманне ставлення та повагу.

2.3. Працівник повинен усвідомлювати, що займана посада є виявом дові-

ри народу. Проходження служби в МВС, МЗС, Державній митній службі України, Державній міграційній службі України, Держприкордонслужбі несумісне з корупційністю і хабарництвом.

3. ПАТРІОТИЗМ

3.1. Працівник повинен шанувати державні символи – Державний Прапор України, Державний Герб України, Державний Гімн України та вільно володіти українською мовою.

3.2. Працівник має успадковувати духовні та моральні цінності, сформовані протягом багатовікової історії Українського народу.

4. СОЦІАЛЬНА СПРАВЕДЛИВІСТЬ, ПРІОРИТЕТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

4.1. Працівник повинен постійно вдосконалювати організацію своєї роботи на засадах справедливості. Своїми вчинками, поведінкою зміцнювати віру громадян у законність дій та рішень органу, в якому проходить службу або працює, щодо забезпечення недоторканності державного кордону та охорони суверенних прав України.

4.2. Працівник повинен не допускати формалізму в роботі, особливо під час розгляду звернень громадян; у межах визначеної законом компетенції сприяти повному та оперативному розв'язанню питань, з якими звертаються громадяни.

4.3. Працівник повинен дотримуватися конституційного принципу, за яким правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.

4.4. Працівник зобов'язаний діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачений Конституцією та законами України.

5. ЗАКОННІСТЬ

5.1. Працівник зобов'язаний дотримуватися Конституції і законів України, інших нормативно-правових актів, прав та охоро-

нених законом інтересів громадян, підприємств, установ, організацій, забезпечувати виконання покладених завдань та повною мірою використовувати надані йому права.

5.2. Працівник не повинен допускати впливу на виконання своїх службових обов'язків особистих (приватних) інтересів, інтересів членів своєї сім'ї або інших осіб, якщо ці інтереси не співпадають із завданнями МВС, МЗС, Державної митної служби України, Державної міграційної служби України, Держприкордонслужби та/або суперечать їм.

6. ЕФЕКТИВНІСТЬ

6.1. Працівник повинен постійно працювати над удосконаленням свого професійного рівня.

6.2. Працівник повинен виконувати службові обов'язки, виявляючи ініціативу, творчість і принциповість, та ефективно використовувати робочий час.

6.3. Працівник повинен використовувати ввірені йому службові майно, кошти та будь-які інші активи ефективно, за призначенням і заощадливо.

6.4. Працівник повинен мати високий рівень професійної підготовки, знати вимоги законодавства за посадою та вміло застосовувати їх під час виконання службових обов'язків.

7. ПРОЗОРИСТЬ І ВІДКРИТІСТЬ

7.1. Працівник повинен взаємодіяти з органами державної влади, органами місцевого самоврядування та об'єднаннями громадян під час здійснення покладених на МВС, МЗС, Державну митну службу України, Державну міграційну службу України, Держприкордонслужбу функцій і завдань, дотримуватися принципу відкритості для демократичного громадського контролю.

7.2. Працівник повинен дотримуватися прав і свобод громадян під час реалізації правоохоронних функцій.

7.3. Працівник не повинен приховувати від громадян інформацію, яка згідно з нормативно-правовими актами поширюється належним чином, умисно затримувати її, надавати недостовірну чи неповну інформацію.

7.4. Працівник повинен обґрунтовувати та роз'яснювати прийняті ним рішення.

8. КОРПОРАТИВНІСТЬ

8.1. Працівник повинен примножувати кращі традиції свого колективу, бути принциповим і вимогливим до себе, колег і громадян, поважати права, законні інтереси, честь, гідність і репутацію осіб.

8.2. Працівник повинен відстоювати професійну честь і гідність як особисту, так і своїх колег, не допускати поширення недостовірної інформації та упередженої критики на їхню адресу.

8.3. Працівник повинен знати військові (спеціальні) звання та службові ранги, а також звертатися один до одного виключно за військовим (спеціальним) званням та прізвищем або на ім'я та по батькові.

8.4. Працівник зобов'язаний мати охайний діловий зовнішній вигляд.

9. НЕЙТРАЛЬНІСТЬ ТА НЕУПЕРЕДЖЕНІСТЬ

9.1. Під час виконання службових обов'язків працівник зобов'язаний будова-

ти свої відносини з громадянами на основі довіри, поваги та неупереджено ставитися до різних політичних і релігійних переконань, уникаючи будь-яких дій, що порушують стандарти етичної поведінки.

10. СПРАВЕДЛИВІСТЬ

10.1. Працівник повинен постійно вдосконалювати організацію своєї роботи на засадах справедливості, своїми вчинками, діями, поведінкою зміцнювати віру громадян у законність дій і рішень органів державної влади, сприяти добровільному дотриманню ними вимог законодавства.

11. ЕТИЧНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ КЕРІВНИКА

11.1. Керівник зобов'язаний бути відданим етичним принципам і нормам, визначеним цим Кодексом, та демонструвати підлеглим і громадянам зразкову етичну поведінку.

11.2. Керівник зобов'язаний: здійснювати добір працівників, забезпечувати їхній кар'єрний ріст з урахуванням моральних, професійних та ділових якостей;

забезпечити умови для повного виконання підлеглими працівниками своїх службових обов'язків;

забезпечити неухильне дотримання права працівників на щотижневий відпочинок і щорічну відпустку;

вживати всіх правових заходів для повного виконання законних вимог працівників.

11.3. Керівник повинен: бути справедливим в оцінці роботи підлеглих, застосовувати моральне і матеріальне стимулювання;

давати вказівки та доручення підпорядкованим працівникам лише відповідно до законодавства, з урахуванням його рівня знань, досвіду та професійних навичок;

принципово реагувати на факти неналежної поведінки підлеглих працівників, у тому числі за повідомленнями (зверненнями) громадян;

запобігати виникненню конфлікту інтересів у підлеглих працівників, а у разі виникнення – сприяти його оперативному розв'язанню.

12. ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

12.1. Працівнику забороняється використовувати свої службові повноваження та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди або у зв'язку з прийняттям обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі:

неправомірно сприяти фізичним або юридичним особам у здійсненні ними господарської діяльності, одержанні субсидій, субвенцій, дотацій, пільг, укладанні контрактів (у тому числі на закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти);

неправомірно сприяти призначенню на посаду особи;

неправомірно втручатися в діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування або посадових осіб;

неправомірно надавати перевагу фізичним або юридичним особам у зв'язку з підготовкою проектів, виданням нормативно-правових актів та прийняттям рішень, затвердженням (погодженням) висновків.

13. ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО СУМІСНИЦТВА ТА СУМІЩЕННЯ З ІНШИМИ ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

13.1. Працівнику забороняється: займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту), якщо інше не передбачено Конституцією або законами України;

входити до складу органу управління чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної громади в раді товариства (спостережній раді), ревізійній комісії господарського товариства), якщо інше не передбачено Конституцією або законами України.

14. ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ОДЕРЖАННЯ ДАРУНКІВ (ПОЖЕРТВ)

14.1. Працівнику забороняється безпосередньо або через інших осіб одержувати дарунки (пожертви) від юридичних або фізичних осіб:

за рішення, дії чи бездіяльність в інтересах дарувальника, що приймаються, вчиняються як безпосередньо такою особою, так і за її сприяння іншими посадовими особами та органами;

якщо особа, яка дарує (здійснює) дарунків (пожертву), перебуває в підпорядкуванні такої особи.

14.2. Працівник може приймати дарунки, які відповідають загальнодовизначеним уявленням про гостинність, та пожертви, крім випадків, передбачених пунктом 14.1 цієї глави, якщо вартість таких дарунків (пожертв) не перевищує 50 відсотків мінімальної заробітної плати, встановленої на день прийняття дарунка (пожертви), одnorазово, а сукупна вартість таких дарунків (пожертв), отриманих з одного джерела протягом року, — однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного року.

Передбачене цим пунктом обмеження щодо вартості дарунків (пожертв) не поширюється на дарунки:

які даруються (здійснюються) близькими особами;

які одержуються як загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії та бонуси.

15. ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО РОБОТИ БЛИЗЬКИХ ОСІБ

15.1. Працівник не може мати у безпосередньому підпорядкуванні близьких йому осіб або бути безпосередньо підпорядкованим у зв'язку з виконанням повноважень близьким йому особам.

Працівник зобов'язаний повідомити керівництво органу, на посаду в якому він претендує, про працюючих у цьому органі близьких йому осіб.

Положення абзаців першого та другого цього пункту не поширюються на:

осіб, які працюють у сільській місцевості, гірських населених пунктах; інших осіб, визначених законом.

15.2. У разі виникнення обставин, що порушують вимоги пункту 15.1 цієї глави, відповідні особи або близькі їм особи вживають заходів щодо усунення таких обставин у п'ятнадцятиденний строк. Якщо в зазначений строк ці обставини добровільно не усунуто, працівник або близькі йому особи в місячний строк з моменту виникнення обставин підлягають переведенню в установленому порядку на іншу посаду, що виключає безпосереднє підпорядкування.

У разі неможливості такого переведення особа, яка перебуває в підпорядкуванні, підлягає звільненню із займаної посади.

15.3. Працівнику забороняється брати участь у роботі колегіальних органів під час розгляду питань щодо призначення на посаду близьких йому осіб та у будь-який інший спосіб впливати на прийняття такого рішення.

16. ОДЕРЖАННЯ ДОРУЧЕНЬ, ЩО СУПЕРЕЧАТЬ НОРМАМ ЗАКОНОДАВСТВА

16.1. Доручення, надане керівником, повинно бути законним, чітким, зрозумілим. Його виконання необхідно здійснювати точно і в установлений строк.

16.2. Працівник, дотримуючись норм законодавства, самостійно визначає правомірність наданих керівництвом доручень та можливу шкоду, яку буде завдано інтересам суспільства, людині, державі у випадку виконання неправомірного доручення.

16.3. Працівник у разі одержання доручення (письмового чи усного), яке суперечить чинному законодавству України, зобов'язаний невідкладно в письмовій формі повідомити про це посадову особу, яка дала доручення, а в разі наполягання на його виконанні — повідомити вищу за посадою особу.

16.4. У випадку виконання неправомірного доручення працівник та керівник, який надав це доручення, несуть відповідальність згідно із законом.

17. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

17.1. Працівник зобов'язаний дотримуватися комерційної та службової таємниці.

17.2. Працівник повинен неухильно виконувати встановлені законодавством вимоги щодо використання інформації, отриманої під час виконання ним службових обов'язків.

17.3. Працівник не повинен розголошувати інформацію з обмеженим доступом, яка була отримана ним при виконанні своїх службових обов'язків. Порушення правил використання інформації з обмеженим доступом тягне за собою відповідальність згідно із законом.

17.4. Працівник не має права поширювати інформацію про особисте та сімейне життя, місце проживання та телефони фізичних осіб, у тому числі співробітників або інших працівників, без їх дозволу, крім випадків, передбачених Конституцією України та законами України.

17.5. Працівник повинен забезпечувати неухильне дотримання вимог Закону України «Про захист персональних даних».

18. ЗАХИСТ ПРАВ ПРАЦІВНИКА

18.1. Працівник має право на: належні, безпечні і здорові умови праці; повне та своєчасне одержання грошового утримання, заробітної плати та додаткової винагороди за сумлінну службу; захист від незаконного звільнення; соціальний захист;

захист від необ'єктивного оцінювання результатів його роботи;

здійснення післядипломної освіти з метою підвищення загальноосвітнього та культурного рівня;

захист від незаконного тиску з метою прийняття рішень, які суперечать законодавству.

19. РОБОТА З НАСЕЛЕННЯМ

19.1. Працівник повинен: забезпечити доброзичливе ставлення до населення. Під час спілкування з громадянами, представниками підпорядкованих органів, підлеглими та керівниками бути

**НІ КОРУПЦІЇ
НА КОРДОНІ
УКРАЇНИ!**

тактовним, не ставити запитань у підвищеному тоні або формі, що принижує їх честь та гідність;

завжди називати своє прізвище, ім'я та по батькові (або посаду та прізвище) будь-якому громадянину, з яким він вступає в службові відносини, від імені органу, в якому проходить службу або працює, крім особливо обумовлених обставин, наприклад в інтересах безпеки;

забезпечувати конфіденційність отриманої інформації та джерел отримання інформації в інтересах охорони кордону та безпеки громадян.

20. ПРИСУТНІСТЬ ТА ВИКОНАННЯ РОБОТИ

20.1. Від працівників вимагається: суворо дотримуватися встановленого розпорядку дня;

раціонально використовувати робочий час;

при мінімальних затратах робочого часу та державних ресурсів забезпечувати максимальне виконання доручених завдань;

належним чином виконувати функції, пов'язані зі своєю посадою, підтримуючи довіру суспільства до органу, в якому проходить службу чи працює, у тому числі утримуватися від дій, які можуть завдати шкоди службі;

не займатися будь-якою сторонньою справою у робочий час;

не допускати прибуття на службу (на роботу) або перебування на службі (на роботі) в нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння.

21. ВИЗНАЧЕННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

21.1. Конфлікт інтересів — суперечність між особистими інтересами особи та її службовими повноваженнями, наявність якої може вплинути на об'єктивність або

неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих їй службових повноважень.

22. УРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

22.1. Працівник зобов'язаний: уживати заходів щодо недопущення будь-якої можливості виникнення конфлікту інтересів;

повідомляти невідкладно безпосереднього керівника про наявність конфлікту інтересів.

23. ПОДАННЯ ТА РОЗГЛЯД ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН, ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРО ПОРУШЕННЯ НОРМ ЦЬОГО КОДЕКСУ

23.1. Громадяни мають право подавати до органів МВС, МЗС, Державної митної служби України, Державної міграційної служби України, Держприкордонслужби в установленому законодавством порядку звернення про порушення працівниками етичних норм поведінки. Результати розгляду звернення органи державної влади доводять до відома громадян, які подавали ці звернення.

23.2. Органи державної влади узагальнюють і аналізують звернення про порушення працівниками етичних норм поведінки та періодично інформують громадськість про результати їх розгляду.

24. ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ НОРМ ЦЬОГО КОДЕКСУ

24.1. Керівники зобов'язані запобігати проявам неетичної поведінки підлеглого персоналу шляхом організації системної роботи з розвитку його професійної етики та контролю за дотриманням норм цього Кодексу.

ВІД ЩИРОГО СЕРЦЯ!

Колектив управління аналізу, оцінки ризиків та статистики АДПСУ сердечно вітає мудрого керівника і прекрасну людину генерал-майора **МАХНЮКА Анатолія Васильовича** з Днем народження! Бажаємо, щоб підґрунтям щасливого життя та плідної професійної діяльності були міцне здоров'я, серце, сповнене любові та добра, натхненна думка й щирі почуття! Нехай людська шана буде подякою Вам за плідну працю, чуйність, уміння творити добро! Хай Вас підтримують і надихають рідні люди, розуміють та допомагають колеги, минають негаразди та непорозуміння. Поздоровляючи з цим чудовим святом від щирого серця зичимо Вам невпинного руху вперед, успішного здійснення всіх планів і задумів!

Колектив кафедри англійської мови НАДПСУ ім. Б. Хмельницького щиро вітає викладача **БАБІЧ Ольгу Василівну** з Днем народження! Від усього серця бажаємо здоров'я, щастя, творчої наснаги та весняного настрою! Нехай рідні завжди оточують Вас любов'ю, а колеги – повагою!

Колектив Центру управління службою ПНРУ щиро вітає з Днем народження офіцера – начальника групи – начальника зміни РЦУС ПНРУ майора **КРИВИЦЬКОГО Олексія Олексійовича**! Бажаємо міцного здоров'я, щастя, поваги від керівництва, надійних друзів і кохання!

Вітаємо з Днем народження начальника зв'язку та автоматизації Навчального центру Держприкордонслужби підполковника **ЦЕХМЕЙСТРУКА Юрія Петровича**!

Бажаємо міцного здоров'я, родинного благополуччя та подальших успіхів у службі!
Сім'ї Ромашків – Андрій, Анюта, Настуся, Цехмейструків, мати, Люба, Петро, брат Андрій та Іра

Командування та управління Чопського прикордонного загону вітає майора **ФАУСТОВУ Наталю Олексіївну** з Днем народження!
*Наталочко, вітаємо щиро!
Бажаємо добра і миру!
Світанків сонячних, привітних,*

*І днів прекрасних, теплих, світлих.
Ночей спокійних, без тривоги
І щастя з радістю від Бога!
Здоров'я вдосталь і без ліку,
Кохання щирого довіку!*

Персонал відділу прикордонної служби «Краковець» вітає начальника ВПС підполковника **ЛАЗАРЯ Володимира Богдановича** з Днем народження! Прийміть наші найщиріші вітання і побажання міцного здоров'я, особистого щастя, невичерпної енергії і наснаги! Хай у Вашому домі завжди панують мир і злагода, у серці — доброта, а у справах — мудрість і виваженість. Нехай доля і надалі буде прихильною до Вас, даруючи радість життя, незрадливую удачу, вірних і надійних друзів!

Персонал факультету іноземних мов НАДПСУ ім. Б. Хмельницького сердечно вітає з Днем народження заступника начальника факультету іноземних мов по роботі з персоналом полковника **ЛІТВІНЮКА Віктора Анатолійовича**!

*Нехай кожна мить буде повна надії
І нехай пощастить здійснити всі мрії!
Удачі, натхнення й духовного росту,
Хай буде в житті усе легко та просто!
Від усього серця бажаємо щастя, радості,
добра, здоров'я, успіхів, тепла, благополуччя
та достатку! Хай посміхається життя та буде
кращим майбутнє!*

Персонал Донецького прикордонного загону щиро вітає з Днем народження начальника прикордонного загону полковника **ЛИСЮКА Юрія Олександровича** та першого заступника начальника Донецького прикордонного загону-начальника штабу підполковника **ВОРОНОГО Сергія Володимировича**! Бажаємо Вам невичерпної життєвої енергії й наснаги, успіхів і звершень у нелегкій і почесній службі, міцного козацького здоров'я, бадьорості, натхнення й нових службових здобутків! Нехай Ваш життєвий і професійний досвід ще довгі роки служитиме на благо Батьківщини!

IX МІЖНАРОДНА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА
ЗБРОЯ ТА БЕЗПЕКА
26-29 вересня 2012 р.

СПЕЦІАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ І ОЗБРОЄННЯ ДЛЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ПІДРОЗДІЛІВ

- Бойова і службово-штатна зброя
- Боєприпаси (патрони, кулі, гранати)
- Засоби забезпечення охорони
- Транспортні засоби для силових структур
- Засоби бронезахисту, Обмундирування, Екіпірування. Тактичне спорядження. Амуніція
- Обладнання для прикордонного і митного контролю
- Військова техніка. Модернізація та ремонт бойової техніки і озброєння
- Засоби зв'язку, автоматизації і захисту інформації
- Антитерористичні засоби та обладнання
- Засоби виявлення і нейтралізації вибухових речовин
- Криміналістична техніка

ПОЛЮВАННЯ, СПОРТИВНА СТРІЛЬБА

- Мисливська, спортивна зброя, зброя самозахисту
- Музейна, антикварна (історична) зброя
- Холодна зброя, клинки
- Обладнання для безпечного зберігання зброї, документів, цінностей
- Засоби догляду за зброєю
- Одяг, приладдя, екіпіровка та аксесуари для полювання
- Оптика та спорядження АКТИВНИЙ ВІДПОЧИНОК
- Спорядження та екіпіровка для активного відпочинку та екстремальних видів спорту
- Центри організації активного відпочинку, обладнання для їх оснащення
- Туристичні компанії і агентства, що пропонують екстремальні та пригодницькі тури
- Сувеніри та подарунки

ОРГАНІЗАТОРИ:
МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ВИСТАВКОВИЙ ЦЕНТР

СПІВОРГАНІЗАТОР:
ЗАТ ОВК "БІЗОН", Росія

ЗА ПІДТРИМКИ:
СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЕКСПОРТНОГО КОНТРОЛЮ УКРАЇНИ

МІЖНАРОДНИЙ ВИСТАВКОВИЙ ЦЕНТР
Україна, 02660, м. Київ
Броварський пр-т, 15, "Льобережна"
+38 044 201-11-63
zbroya@iec-expo.com.ua
www.iec-expo.com.ua, www.tech-expo.com.ua

Генеральний інтернет-партнер: **SECURITY.ua**
Технічний партнер: **Розуміє**

ПРО ПРИСВОЄННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЗВАНЬ

від 20 квітня 2012 року №170-ос по Північному РУ ДПСУ
полковник
підполковнику **НІКІТЧУКУ Миколі Васильовичу**
по Південному РУ ДПСУ
підполковнику **КВАШІ Денису Володимировичу**
підполковник
по Північному РУ ДПСУ
майору **СИВОДІДУ Валерію Володимировичу**
майору **ШАПОВАЛУ Сергію Миколайовичу**
по Західному РУ ДПСУ
майору **ОБАРЯНИКУ Івану Володимировичу**

по Східному РУ ДПСУ
підполковник
майору **ЛИТВІНЕНКУ Сергію Михайловичу**

від 25 квітня 2012 року №179-ос по Центральному клінічному госпіталю Державної прикордонної служби України
полковник медичної служби
підполковнику медичної служби **ЛЕВЧУКУ Володимирі Леонідовичу**

від 07 травня 2012 року №186-ос по Азово-Чорноморському РУ ДПСУ
полковник
підполковнику **БАЛАСЮКУ Андрію Миколайовичу**
по Західному РУ ДПСУ
підполковник
майору **ОСАДЧУКУ Олександрі Степановичу**

Управління кадрів АДПСУ

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ

Організація ветеранів Державної прикордонної служби України понесла важку втрату – на 87 році життя від нас пішов колишній голова Ради організації ветеранів-прикордонників Солом'янського району міста Києва, член Консультативної ради при Голові Державної прикордонної служби України, Почесний прикордонник України полковник у відставці

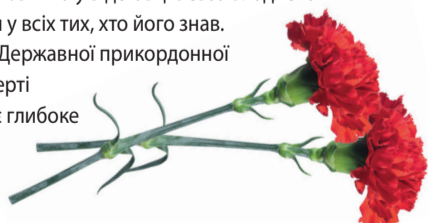
БЕВЗО Владлен Михайлович.

Ветерани-прикордонники пам'ятають Владлена Михайловича як справжнього офіцера, порядну і працювиту людину. Понад 40 років він присвятив прикордонній службі, багато сил віддав справі авіаційного забезпечення державного кордону. Мав 100 бойових вильотів, під час одного з яких був поранений.

За особистий внесок в охорону державного кордону, мужність, високий професіоналізм, виявлені за роки багаторічної бездоганної служби, Бевза Владлена Михайловича нагороджено орденами Червоного Прапора, Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ступеня, Богдана Хмельницького III та II ступенів, багатьма медалями і відзнаками.

Добра, світла пам'ять про полковника у відставці Бевза Владлена Михайловича назавжди залишиться у всіх тих, хто його знав.

Комітет Організації ветеранів Державної прикордонної служби України сумує з приводу смерті Владлена Михайловича і висловлює глибоке співчуття членам його родини та близьким.

Колектив управління аналізу, оцінки ризиків та статистики Адміністрації Держприкордонслужби України висловлює глибоке співчуття рідним і близьким з приводу смерті підполковника

ЛАСКОВА Володимира Борисовича.

Світла пам'ять про справжнього офіцера та гарного товариша навечно залишиться в наших серцях.

Керівництво та персонал Національної академії Державної прикордонної служби України висловлюють глибоке співчуття рідним і близьким з приводу непоправної втрати – смерті начальника четвертого навчального курсу факультету охорони та захисту Державного кордону Національної академії Державної прикордонної служби України підполковника

КУЛЬБИ Віктора Васильовича.

Добра пам'ять про надійного товариша, професіонала та чуйну людину назавжди збережеться в наших серцях.

Об'єднана профспілкорова організація Державної прикордонної служби України глибоко сумує з приводу передчасної смерті голови профспілки Луцького прикордонного загону

ЗАБЕЛІНА Івана Івановича

і висловлює щирі співчуття родині та близьким покійного. Світла пам'ять про гарну людину, співробітника з високим почуттям обов'язку назавжди збережеться в серцях тих, хто його знав і працював разом з ним.